

Checklist voor je aan aan de slag gaat in het buitenland

Europese financiële steun krijgen

Om de beroepsmobiliteit in Europa te vergemakkelijken, kan je financiële steun krijgen om:

- je te verplaatsen voor een sollicitatiegesprek in het buitenland;
- je in het buitenland te vestigen na je aanwerving;
- in België of in het buitenland taallessen te volgen (voor je nieuwe job in het buitenland);
- je diploma of kwalificaties in het buitenland te laten erkennen.

Volgende zaken worden niet door deze steunmaatregelen gedekt:

- Opleidingen in het buitenland
- De kosten voor het zoeken naar werk of het afsluiten van **een arbeidsovereenkomst buiten Europa**.

Het steunprogramma TMS “Targeted Mobility Scheme” is toegankelijk indien je aan alle **onderstaande voorwaarden** voldoet:

- Je bent minstens 18 jaar oud
- Je bent onderdaan van een EU-lidstaat, IJsland of Noorwegen
- Je zoekt werk, je hebt een sollicitatiegesprek of je hebt een arbeidsovereenkomst voor minstens 6 maanden afgesloten (minimum halftijds) in een ander Europees land (EU + IJsland + Noorwegen) dan het land waar je woont
- Je ontvangt geen financiële steun van je werkgever (om naar een sollicitatiegesprek te gaan, je in het buitenland te vestigen of om taallessen te volgen)

Hoe kan je een aanvraag indienen? Maak een profiel aan op het **platform van het programma** en volg de stappen om je aanvraag in te dienen.

Opgelet: de aanvragen worden beheerd door Europese partners (Actiris is dus niet belast met de toekenning van TMS-steun) en de procedure kan enige tijd in beslag nemen. We raden je aan om **je aanvraag zo snel mogelijk in te dienen**.

Opgelet: je moet je aanvraag VÓÓR de start van je arbeidsovereenkomst indienen!

Zich bij Actiris uitschrijven

Vóór je vertrek moet je Actiris laten weten dat je werk hebt gevonden in het buitenland en moet je je **bij Actiris uitschrijven**. Dit kan online via [My Actiris](#) of in je [Actiris-agentschap](#). Je kan in Brussel namelijk niet meer als werkzoekende worden beschouwd, aangezien je niet meer beschikbaar bent voor de arbeidsmarkt.

Mee te nemen documenten

Hieronder vind je een overzicht van de belangrijkste [reisdocumenten](#) die nodig zijn voor je vertrek. De documenten variëren naargelang het land. Ga bij de ambassade van het land van bestemming dus steeds na welke documenten nodig zijn.

Identiteitskaart

Sommige landen aanvaarden de identiteitskaart als identiteitsbewijs. Als je onderdaan bent van een land van de Europese Economische Ruimte (EER) en je naar een [land van de Europese Unie](#) (EU) vertrekt, is je identiteitskaart voldoende. Controleer wel goed de geldigheidsdatum van je kaart.

Buiten de EER volstaat je Belgische identiteitskaart niet en heb je een paspoort nodig.

Paspoort

Buiten de Europese Economische Ruimte (EER) heb je een paspoort nodig. Je kan je paspoort aanvragen bij het gemeentebestuur van je woonplaats. De leveringstermijn kan tot 10 dagen bedragen (er bestaat ook een spoedprocedure om binnen de 24 uur een paspoort te krijgen). Raadpleeg de [website van de ambassade](#) van het land van bestemming om na te gaan of je een paspoort nodig hebt.

- De prijs van het paspoort en de procedure zijn afhankelijk van de gemeente waar je woont.
- De spoedprocedure is veel duurder dan de normale procedure van 10 dagen.
- Opgelet! Sommige landen eisen dat het paspoort nog 6 maanden geldig is na de datum van je terugkeer.
- Wend je in geval van verlies tot de Belgische ambassade van het land waar je verblijft.

Visum

Een visum is een officieel document dat door de bevoegde autoriteiten van een land wordt uitgereikt aan een buitenlandse onderdaan die dit land wil betreden. In sommige landen moeten alle buitenlanders een visum voorleggen, in andere landen alleen bezoekers van bepaalde nationaliteiten.

Op grond van het beginsel van vrij verkeer van werknemers binnen de Europese Unie (EU) moeten Europeanen geen visum aanvragen om in een ander Europees land te werken.

Als je een visum nodig hebt, moet je dit vóór je vertrek aanvragen bij de ambassade of het consulaat van het land van je bestemming. Er bestaan visums voor studenten, toeristen en werknemers. Niet alle niet-Europese landen vereisen een visum. Informeer je steeds op voorhand!

Verblijfsvergunningen

Om in het buitenland te kunnen werken, heb je misschien een verblijfsvergunning nodig, die je de toelating geeft om op het grondgebied te verblijven.

In Europa: Europese onderdanen en personen die een machtiging tot verblijf van een land van de EER hebben, kunnen zich vrij verplaatsen tussen de landen van Europa. Buitenlandse onderdanen van buiten de EER die een verblijfsvergunning hebben gekregen in een Europees land moeten bij de bevoegde autoriteiten van het land waar zij willen werken, navragen of zij in dit land mogen verblijven en of zij nog andere documenten (bijvoorbeeld een vreemde identiteitskaart) moeten aanvragen.

Buiten Europa: Als je in een land buiten de EER wil werken, moet je een verblijfsvergunning aanvragen voor het land waar je gaat werken. De wetgeving verschilt van land tot land. Informeer je dus bij de ambassade of het consulaat van het land van je bestemming, of bij de bevoegde overheden van het land of de stad waar je naartoe trekt.

Arbeidskaart

Europa: Als burger van de EU heb je gewoonlijk geen arbeidskaart nodig om in de EU te werken. Er zijn wel uitzonderingen, met name voor Kroaten. Ga voor meer informatie naar de [officiële website van de Europese Unie](#). Buitenlandse onderdanen van buiten de EER die een verblijfsvergunning hebben gekregen in een Europees land moeten bij de bevoegde autoriteiten van het land van hun bestemming navragen of zij daar kunnen werken.

Buiten Europa: Als je in een land buiten de EER wil werken, moet je een arbeidskaart aanvragen die wordt uitgereikt door het land waar je gaat werken. De wetgeving verschilt van land tot land. Informeer je dus bij de ambassade of het consulaat van het land van je bestemming, of bij de bevoegde overheden van het land of de stad waar je naartoe trekt.

Internationaal rijbewijs

Controleer voordat je naar een land buiten de Europese Unie trekt of je Belgisch rijbewijs daar wel geldig is. Als dat niet zo is, kan je een internationaal rijbewijs aanvragen. Je kan dit rijbewijs afhalen bij de gemeente van je woonplaats in België.

Als jouw hoofdverblijfplaats in het buitenland is, zal je een plaatselijk rijbewijs moeten behalen of je Belgisch rijbewijs voor een plaatselijk rijbewijs moeten inruilen. Het internationale rijbewijs blijft drie jaar geldig vanaf de uitreiking. Meer info over het internationale rijbewijs kan je vinden [op de website van de FOD Mobiliteit](#).

Als je België voorgoed verlaat en je een voertuig bezit, vergeet dan niet je [kentekenplaat te laten schrappen](#). Om je voertuig te laten uitschrijven, moet je jouw kentekenplaat terugbezorgen. Breng je kentekenplaat binnen zodra je beslist hebt je voertuig niet meer te gebruiken, want zolang ze niet geschrapt is, blijft de verkeersbelasting verschuldigd.

Europese ziekteverzekeringskaart

Als je tijdens een verblijf in een land van de Europese Unie (plus Zwitserland, Noorwegen, IJsland en Liechtenstein) medische verzorging nodig hebt, zullen je kosten worden vergoed wanneer je de **Europese ziekteverzekeringskaart** (EZVK) kan voorleggen. De EZVK is op naam en is enkel bruikbaar als je tijdelijk in het buitenland verblijft en onvoorziene medische zorgen nodig hebt. Je medische kosten zullen deels of volledig worden terugbetaald. Je kan de EZVK gratis aanvragen bij je ziekenfonds.

Internationaal vaccinatiecertificaat

Naargelang je bestemming en de omstandigheden waarin je reist, zijn sommige vaccins sterk aanbevolen en andere verplicht. Op verzoek zal je arts je een internationaal vaccinatiecertificaat overhandigen met daarin de vaccins die je hebt gekregen en de datum van de vaccinatie. In sommige landen is dit certificaat verplicht om tot het grondgebied te worden toegelaten. Je moet het dan samen met je identiteitspapieren kunnen voorleggen.

Adreswijziging

Voordat je vertrekt, moet je **je vertrek gaan aangeven** in de Belgische gemeente waar je ingeschreven bent. Het is aangeraden om je bij aankomst in het buitenland **in te schrijven bij de Belgische ambassade of het Belgisch consulaat**.

Als je niet meer in België ingeschreven wil blijven (en je je gewone verblijfplaats bijgevolg in het buitenland vestigt) zal je een bewijs van afvoering uit de Belgische bevolkingsregisters krijgen. Hiermee kan je je in het buitenland bij de ambassade laten registreren.

Als je **voor beperkte duur in het buitenland zal verblijven**, kan je, onder bepaalde voorwaarden, als tijdelijk afwezige worden beschouwd en kan je inschrijving in België behouden blijven (je gewone verblijfplaats blijft in België). Geef je buitenlands adres indien mogelijk door aan het gemeentebestuur.

Als je **vóór je vertrek geen aangifte hebt gedaan**, dan kan je dit binnen de twee maanden na je aankomst doen bij het Belgisch consulaat of de Belgische ambassade in het buitenland. Je zal dan een getuigschrift van afvoering krijgen.

Controleer altijd op de website **Your Europe** of je al dan niet verplicht bent je in te schrijven in de buitenlandse gemeente waar je zal verblijven.

Registreer je ook op de website **Travellers Online** van de FOD Buitenlandse Zaken. Zo kan de FOD je snel bereiken in geval van een ernstige crisis (een natuurramp, een politieke crisis, een ongeluk enz.).

Voor meer informatie:

- Neem contact op met de dienst bevolking van je gemeente.
- Je vindt ook informatie over verblijven in het buitenland op de **site van de federale overheid** en op de website van de **federale overheidsdienst Buitenlandse Zaken**.

Fiscale aspecten

Als je naar het buitenland verhuist, neem je best vóór je vertrek contact op met je [belastingkantoor](#). Het belastingkantoor zal je zeggen wat je vóór je vertrek precies moet doen om je fiscale verplichtingen te vervullen. Het kantoor zal je ook kunnen adviseren bij je keuze om **je hoofdverblijfplaats al dan niet naar het buitenland over te brengen**.

Hoofdverblijfplaats in het buitenland

Als je je hoofdverblijfplaats overzet naar een adres in een ander land, zal je voortaan in dat land belastingen moeten betalen. Je verhuis wordt automatisch aan de belastingdiensten doorgegeven, maar je zal wel nog een speciaal aangifteformulier aan je belastingkantoor in België moeten vragen. Die aangifte regelt de [belastbare inkomsten](#) voor de periode vanaf 1 januari tot de dag van je vertrek.

Als je na je vertrek nog inkomsten vanuit België zou hebben, bijvoorbeeld door de verhuur van een huis in België op je naam, dan moet je daartoe nog steeds een [belastingaangifte voor niet-inwoners indienen](#).

Hoofdverblijfplaats in België

Als je tijdens je (tijdelijk) verblijf in het buitenland je hoofdverblijfplaats niet naar het buitenland overbrengt, blijf je aan de Belgische personenbelasting onderworpen. Je moet dan in België al je inkomsten aangeven, zowel de binnenlandse als de buitenlandse. Je zal zelden twee keer (volledig) belast worden op je buitenlandse inkomsten. Alles hangt ervan af of je al dan niet gaat werken in een [land waarmee België een verdrag heeft afgesloten om dubbele belastingen te voorkomen](#).

Actiris is niet bevoegd inzake fiscale aspecten.

- Voor meer informatie over de fiscale gevolgen van een schrapping uit het Belgische bevolkingsregister kan je contact opnemen met je [belastingkantoor](#) of met de [federale overheidsdienst Financiën](#).

Geld

Het land waar je naartoe trekt, kan een andere munteenheid hebben of andere betaalmiddelen gebruiken. Informeer je voordat je vertrekt over de munt van het land van bestemming, de wisselkoers en wat dit concreet betekent voor het dagelijks leven. Hoeveel kost een brood, een cinematicket, een restaurantbezoek of de huur van een appartement? Zo kan je inschatten welk bedrag je nodig hebt voor je courante uitgaven en wat je met je loon zal kunnen kopen.

Om je loon te laten storten, zal je ook een bankrekening moeten openen in het land waar je gaat werken. Vraag rechtstreeks aan de bank welke documenten je nodig hebt om een rekening te openen.

Actiris is niet bevoegd inzake financieel beheer.

- Vergelijk de [levensduurte](#) in de stad waar je woont en de stad waar je naartoe trekt.
- Lees meer over de leef- en werkomstandigheden in andere Europese landen via het [EURES-portaal](#).

Sociale zekerheid

Het antwoord op de meeste vragen i.v.m. de sociale zekerheid (welke sociale wetgeving zal op mij van toepassing zijn, ben ik gedekt in geval van een ongeluk?) hangt voor een groot deel af van de internationale akkoorden die België met de andere landen heeft gesloten.

De landen van de EER en Zwitserland

Als je gaat wonen of werken in een land van de EER of in Zwitserland, zal je in principe onderworpen zijn aan het socialezekerheidssysteem van dit nieuwe land en zal je ook daar je bijdragen betalen. Een aantal rechten die je in België hebt verworven, kan je evenwel behouden. Er bestaan Europese regels voor de coördinatie van de socialezekerheidssystemen, die van land tot land sterk kunnen verschillen. Deze regels zorgen ervoor dat je je rechten niet volledig of gedeeltelijk verliest wanneer je je binnen de EER of Zwitserland verplaatst. Voor grensarbeiders en gedetacheerde werknemers gelden specifieke regels.

De andere landen

Als je buiten de EER of Zwitserland gaat wonen, zal je waarschijnlijk onderworpen zijn aan het socialezekerheidsstelsel van dit land en zal je ook daar je bijdragen betalen. België heeft met een aantal landen een specifiek akkoord inzake de sociale zekerheid gesloten.

Wij raden je aan om ook zelf een aantal verzekeringen af te sluiten, in het bijzonder een ziekte- en invaliditeitsverzekering en/of een pensioenverzekering.

Actiris is niet bevoegd inzake sociale zekerheid.

- Meer informatie over sociale zekerheid in het buitenland vind je op de portaalsite Your Europe, in de rubriek «Leven en werken» op de portaalsite van EURES, onder het thema Sociale zekerheid in het buitenland op belgium.be of in de applicatie België verlaten.

Kinderbijslag

Welk land er verantwoordelijk is voor je sociale zekerheid, dus ook uw gezinstoelagen (onder andere kinderbijslag), **hangt in de EU af van uw economische situatie en je woonplaats**, niet van je nationaliteit. De nationale wetgevingen bepalen onder welke voorwaarden de ouders gezinstoelagen krijgen. Meestal hebben ouders recht op toelagen in een bepaald EU-land als:

- zij daar werken;
- zij er een uitkering of pensioen ontvangen via het socialezekerheidsstelsel van dat land;
- zij daar wonen.

Goed om weten met het oog op je terugkeer naar België:

Voordat je naar België terugkeert, moet je in het land waar je verblijft bij je plaatselijke kinderbijslagfonds het document E405 aanvragen. Dit is een attest van stopzetting van betaling van de kinderbijslag. Je zal dit formulier nodig hebben om in België opnieuw kinderbijslag aan te vragen.

Als je werkt, wordt de kinderbijslag betaald door het kinderbijslagfonds waarbij je werkgever is aangesloten.

Als je werkloos bent, moet je de aanvraag indienen bij FAMIFED, het federaal agentschap voor de kinderbijslag.

Actiris is niet bevoegd inzake kinderbijslag.

- Je vindt meer informatie in de rubriek [Gezinstoelagen](#) op de portaalsite Uw Europa en op de site van het Belgisch federaal agentschap voor de kinderbijslag [FAMIFED](#).

Ziekenfonds

Als je tijdens een tijdelijk verblijf in een van de 28 lidstaten van de Europese Unie (plus Zwitserland, Noorwegen, IJsland en Liechtenstein) medische verzorging nodig hebt, zullen je kosten worden vergoed wanneer je de [Europese ziekteverzekeringskaart](#) (EZVK) kan voorleggen. Je kan de kaart vóór je vertrek naar het buitenland gratis aanvragen bij je Belgische ziekenfonds.

Als je je gewone verblijfplaats in een ander land vestigt, moet je het [formulier S1](#), en niet de Europese ziekteverzekeringskaart, gebruiken om je in te schrijven en in je nieuwe woonland medische zorgen te genieten.

Voor lange verblijven in het kader van een arbeidsovereenkomst buiten de Europese Unie kan je je aansluiten bij de [RSZ/Overzeese Sociale Zekerheid](#).

Goed om weten met het oog op je terugkeer naar België:

Vraag voordat je het land verlaat bij je plaatselijke ziekenfonds het document E104 aan. Dit formulier vermeldt alle periodes waarin je bijdragen hebt betaald. Je zal dit document nodig hebben om je opnieuw bij je Belgische ziekenfonds in te schrijven.

Wil je meer informatie? Actiris is niet bevoegd inzake de ziekenfondsen.

- - Neem rechtstreeks contact op met je [ziekenfonds](#).

Werkloosheid

Als je in het buitenland gaat werken, verlies je logischerwijze je werkloosheidsuitkering. Op enkele uitzonderingen na is het namelijk niet mogelijk om werkloosheidsuitkeringen en beroepsinkomsten te cumuleren.

Goed om weten met het oog op je terugkeer naar België:

De [Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening](#) (RVA) is de bevoegde instelling ter zake en verschaft een antwoord op de belangrijkste vragen in verband met je recht op werkloosheidsuitkeringen na een beroepservaring in het buitenland. Wij raden je aan om de [website van de RVA](#) te raadplegen om te weten te komen of je onmiddellijk na je tewerkstelling in het buitenland een uitkering kan ontvangen, in elk van de volgende gevallen:

- Je hebt nog nooit werkloosheidsuitkeringen ontvangen
- Je hebt al eerder werkloosheidsuitkeringen ontvangen
- Vóór je tewerkstelling in het buitenland heb je in België gewerkt

- Raadpleeg de [website van de RVA](#) en in het bijzonder de infobladen T31 en T122
- Neem contact op met je uitbetalingsinstelling ([HVW of vakbond](#)).